

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 70/07-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 26. apríla 2007 predbežne prerokoval sťažnosť L., spol. s r. o., B., zastúpeného advokátkou JUDr. E. B., B., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Obo 41/03 z 23. mája 2003 a sp. zn. 1 Obdo V 73/2005 z 31. júla 2006, základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Obo 41/03 z 23. mája 2003 a sp. zn. 1 Obdo V 73/2005 z 31. júla 2006 a základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 36 Cb 93/01 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaniach vedených pod sp. zn. 2 Obo 41/03 a sp. zn. 1 Obdo V 73/2005, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť L., spol. s r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. novembra 2006 doručená sťažnosť L., spol. s r. o. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Obo 41/03 z 23. mája 2003 a sp. zn. 1 Obdo V 73/2005 z 31. júla 2006, základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy rozsudkami najvyššieho súdu sp. zn. 2 Obo 41/03 z 23. mája 2003 a sp. zn. 1 Obdo V 73/2005 z 31. júla 2006 a základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod zn. zn. 36 Cb 93/01 a postupom najvyššieho súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 2 Obo 41/03 a sp. zn. 1 Obdo V 73/2005.

Z obsahu sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podal 22. októbra 2001 odpor proti platobnému rozkazu Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 33 Rob 1950/01, ktorým bol zaviazaný uhradiť U., a. s., B. (ďalej len „navrhovateľ“), sumu 225 675 Sk s prísl. z dôvodu porušenia zmluvných povinností. Po podaní odporu bola vec postúpená krajskému súdu ako vecne príslušnému súdu. Sťažovateľ k ďalšiemu priebehu konania v sťažnosti uvádza: „*Krajský súd Bratislava rozsudkom sp. zn. 36 Cb 93/01-55 zo dňa 26. 6. 2002 návrh (...) U., a. s. o zaplatenie 225.675,- Sk zamietol s odôvodnením, že sťažovateľ poisťné podmienky neporušil.*“

Sťažovateľ ďalej uviedol, že „*Voči rozsudku Krajského súdu Bratislava sp. zn. 36 Cb 93/01-55 podal navrhovateľ (...) odvolanie zo dňa 25. 9. 2002 s tým, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci, ale rozhodol nesprávne.*“

Podľa sťažovateľa najvyšší súd ako odvolací súd «*zmenil rozsudok súdu prvého stupňa sp. zn. 36 Cb 93/01-55, rozsudkom sp. zn. 2 Obo 41/03 zo dňa 23. 5. 2003 s tým, že zaviazal sťažovateľa zaplatiť sumu 225.675,- Sk ako aj 17,6 % úrok z omeškania, s odôvodnením, že sťažovateľ porušil čl. 7 ods. 1 písm. f) PPZCD. t. j.*

„*zabezpečiť vozidlo s tovarom proti odcudzeniu počas celej prepravy, teda aj počas technickej závady na vozidle alebo dopravnej nehody.*“

Porušovateľ v 1. rade ako odvolací súd svoje rozhodnutie oprel o ustanovenie čl. 7 ods. 1 písm. f) PPZCD, pričom v odôvodnení rozhodnutia citoval túto poistnú podmienku, ktorú však doplnil o časť vety, ktorá sa v samotných poistných podmienkach nenachádzala a nenachádza. V uvedenom ustanovení čl. 7 ods. 1 písm. f) sa uvádza, že poistený je povinný zabezpečiť vozidlo s tovarom proti odcudzeniu počas celej prepravy, teda aj počas technickej závady na vozidle alebo dopravnej nehody. V tomto ustanovení sa však nenachádza veta, ktorú uviedol porušovateľ v 1. rade, že poistený je povinný zabezpečiť stráženie zásielky počas celej prepravy. Práve táto časť vety mala podľa názoru sťažovateľa vplyv na záver, ku ktorému dospel porušovateľ v 1. rade a následne konštatovanie, že došlo k porušeniu povinností vyplývajúcich z poistných podmienok a následne k vzniku práva postihu, ktoré uplatnil navrhovateľ.

Porušovateľ v 1. rade uviedol, že ustanovenia zmluvy a poistných podmienok, ktoré tvoria jej neoddeliteľnú súčasť, jasne ukladajú poistnému, aby dopravný prostriedok s naloženým tovarom nenechával nestrážený. Takéto ustanovenie sa však v poistnej zmluve, ani v poistných podmienkach nenachádza. Je diametrálny rozdiel, či je povinný poistený, t. j. sťažovateľ zabezpečiť náležité motor. vozidlo vrátane prepravovaného tovaru, t. j. urobiť opatrenia v zmysle platných predpisov proti odcudzeniu alebo ako to vykladá súd, bez písomného podkladu, že údajne odporca mal počas celej dopravy motor. vozidlo strážiť.

Porušovateľ v 1. rade v rozsudku sp. zn. 2 Obo 41/03 zo dňa 23. 5. 2003 vyložil predmetné ustanovenie zmluvy tak, že sťažovateľ bol povinný dopravný prostriedok s naloženým tovarom nenechať nestrážený, mal ho zaparkovať na stráženom parkovisku alebo v stráženom areáli, a tak zabezpečiť stráženie zásielky.

V tomto prípade poistná zmluva č. 11 3 3572 uzatvorená medzi sťažovateľom a U. a. s. dňa 2. 7. 1999 je nepochybne spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 O. z., nakoľko sťažovateľ nemohol žiadnym spôsobom ovplyvniť jednotlivé ustanovenia tejto zmluvy, a preto má byť sťažovateľovi ako spotrebiteľovi v zmysle Občianskeho zákonníka poskytnutá osobitná a zvýšená ochrana. Extenzívny výkladom zmluvných podmienok porušovateľ v 1. rade nielenže neposkytol adekvátnu ochranu právam a oprávneným záujmom sťažovateľa, ale aj porušil ustanovenia § 54 O. z. podľa ktorého „v prípade pochybností o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší“.»

Preto sťažovateľ podal proti rozsudku najvyššieho súdu z 23. mája 2003 dovolanie, pretože ho považoval za „nesprávne a v rozpore so všeobecnými záväznými predpismi, a tak sa snažil dosiahnuť ochrany svojich práv“. Avšak dovolací súd dovolanie sťažovateľa zamietol s odôvodnením, že nie je dôvodné. Podľa sťažovateľa dovolací súd „sa stotožnil s tvrdením sťažovateľa, že v čl. 7 ods. 1 písm. f) PPZCD nie je výslovne uvedené, že vozidlo má byť v určitom prípade strážené, ale má byť zabezpečené napriek tomu dovolanie zamietol, s tým, že porušovateľ v 1. rade celkom logicky vyvodil záver, že pod zabezpečením vozidla pred odcudzením je treba rozumieť aj jeho stráženie, a to napr. na stráženom parkovisku, pričom túto možnosť uvádza porušovateľ v 1. rade ako odvolací súd len ako jednu z možností, pričom sa s týmto názorom porušovateľ v 1. rade ako dovolací súd stotožnil, pričom uviedol, že zabezpečenie vozidla strážením, a to či už na stráženom parkovisku alebo aj iným spôsobom, nepochybne patrí medzi najbežnejšie a najúčinnnejšie formy zabezpečenia“.

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sťažovateľ uviedol že, najvyšší súd ako odvolací súd «svojím rozhodnutím a svojím extenzívnym výkladom predmetných zmluvných podmienok nielenže vôbec neprihliadol, ale ani neaplikoval ustanovenie § 54 O. z., čím porušil aj článok 153 Zmluvy o založení európskeho spoločenstva, na vykonanie ktorého bola vydaná smernica 93/19/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, kde článok 5 znie:

„V prípade zmlúv, v ktorých sú všetky alebo niektoré podmienky ponúkané spotrebiteľovi v písomnej forme, musia byť vždy tieto podmienky vypracované zrozumiteľne. Keď existuje pochybnosť o zmysle podmienky, prednosť má výklad priaznivejší pre spotrebiteľa.“»

Vo vzťahu k najvyššiemu súdu ako dovolaciemu súdu vidí sťažovateľ porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v tom, že najvyšší súd „extenzívnym výkladom zmluvných podmienok porušil § 54 O. z. ako aj článok 153 Zmluvy o založení európskeho spoločenstva, keď si svojvoľne vyložil spojenie, že zabezpečenie vozidla s tovarom proti

odcudzeniu spočíva v povinnosť sťažovateľa zabezpečiť vozidlo na stráženom parkovisku. Takýto výklad je úplne v rozpore s princípmi a zásadami Európskej únie, ktorá v čl. 153 Zmluvy o založení európskeho spoločenstva ako aj v sekundárnych aktoch únie prioritne chráni spotrebiteľa, aby nedochádzalo k zneužívaniu postavenia dodávateľa v prípadoch, keď spotrebiteľ nemôže ovplyvniť obsah zmluvy ako je to napr. zmlúv predkladaných poisťovňami, bankami a pod. ... a v tom prípade má súd zabezpečiť ochranu spotrebiteľa aj tým spôsobom ako je uvedené v § 54 O. z. t. j., že v prípade, že je obsah určitého ustanovenia sporný má ho vykladať v prospech spotrebiteľa t. j. sťažovateľa a nie ako v tomto prípade v zrejmy neprospech sťažovateľa, navyiac sťažovateľ má za to, že ustanovenie, ktoré porušovateľ v 1. rade extenzívnym výkladom vyložil tak, že vozidlo treba proti odcudzeniu zabezpečiť formou stráženia na stráženom parkovisku ani nebolo sporné, ale do takéhoto postavenia ho účelovými obštrukciami a výkladom dovedol sám porušovateľ v 1. rade, pretože zo slov zabezpečiť vozidlo proti odcudzeniu nijakým spôsobom nie je možné priamo dôvodiť alebo vyložiť alebo dôjsť k výkladu, že toto zabezpečenie sa má udiať na stráženom parkovisku.

Porušovateľ v 1. svojimi rozhodnutiami nielen pochybil, ale porušil i ústavné právo zakotvené v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR právo domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, keď svojim extenzívnym výkladom konal i v rozpore s ustanovením § 788 ods. 3 O. z. platnom v čase poistnej udalosti, podľa ktorého sa možno v poistnej zmluve od poistných podmienok odchýliť len v prípadoch v nich určených, v iných prípadoch sa možno odchýliť len pokiaľ je to na prospech poisteného“.

Sťažovateľ zastával názor, že rozhodnutiami najvyššieho súdu došlo aj k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, keď najvyšší súd «extenzívnym výkladom čl. 7 ods. 1 písm. f) PPZCD, ktoré upravuje povinnosť zabezpečiť vozidlo s tovarom proti odcudzeniu, pričom vôbec nešpecifikuje spôsob zabezpečenia vyložil ako povinnosť sťažovateľa zabezpečiť vozidlo s tovarom strážením na stráženom parkovisku alebo v stráženom areály porušovateľ v 1. rade prestáva byť nestranným, pretože takýmto výkladom, ktorý je evidentne v prospech U. a. s., a to bez právneho základu sa takto dostáva „na stranu“ jedného z účastníkov súdneho konania».

Podľa sťažovateľa konaním krajského súdu ako prvostupňového súdu „došlo k porušeniu ústavného práva sťažovateľa zakotveného v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR v zmysle, ktorého má právo na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietáhov.

Porušovateľ v 2. rade vyniesol rozsudok sp. zn. 36 Cb 93/01-55 zo dňa 26. 6. 2002, ktorý bol doručený právnenému zástupcovi sťažovateľa dňa 18. 9. 2002. Voči predmetnému rozhodnutiu podal U. a. s. dňa 26. 9. 2002 odvolanie. Porušovateľ v 2. rade vyzval sťažovateľa, aby sa v lehote 5 dní k predmetnému odvolaniu vyjadril. Porušovateľ v 2. rade predložil porušovateľovi v 1. rade ako odvolaciemu súdu dňa 17. 2. 2003. Porušovateľ v 1. rozhodol o odvolaní rozsudkom sp. zn. 2 Obo 41/03 zo dňa 23. 5. 2003, ktorý bol právnenému zástupcovi sťažovateľa doručený dňa 23. 7. 2003. Sťažovateľ podal voči rozsudku porušovateľa v 1. rade dovolanie dňa 24. 7. 2003. Porušovateľ v 1. rade ako odvolací súd predložil dovolanie dňa 24. 10. 2003 porušovateľovi v 1. rade ako dovolaciemu súdu. Porušovateľ v 1. rade ako odvolací súd dňa 16. 9. 2004 vydal opravné uznesenie, ktoré doručil porušovateľovi v 1. rade ako dovolaciemu súdu dňa 27. 9. 2004. Porušovateľ v 1. rade ako dovolací súd vrátil spis bez rozhodnutia porušovateľovi v 1. rade ako dovolaciemu súdu, za účelom opravy rozsudku zo dňa 23. 5. 2003. Medzičasom konajúca sudkyňa JUDr. H. sa stala dlhodobo práceneschopnou až do konca roku 2004, kedy nastúpila na starobný dôchodok. Rozvrhom práce na rok 2005 bola vec pridelená JUDr. F. Porušovateľ v 1. rade ako dovolací súd vydal rozsudok sp. zn. 1 Obdo V 73/2005 zo dňa 31. 7. 2006, ktorý bol doručený právnenému zástupcovi sťažovateľa dňa 28. 9. 2006.

Sťažovateľ poukázal na prietahy v konaní sťažnosťou zo dňa 1. 6. 2005, ktorú predsedníčka Krajského súdu v Bratislave vo svojom vyjadrení zo dňa 6. 7. 2005 vyhodnotila ako dôvodnú“.

Sťažovateľ má za to „že konaním porušovateľa v 1. rade a 2. rade došlo k zbytočným prietahom v konaní a tak aj k porušeniu jeho ústavného práva v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, keď od podania dovolania (23. 7. 2003) do rozhodnutia o dovolaní (rozsudok 1 Obdo V 73/2005 zo dňa 31. 7. 2006, ktorý bol doručený právnenému zástupcovi sťažovateľa dňa 28. 9. 2006) uplynuli takmer 3 roky a 2 mesiace“.

V nadväznosti na uvedené sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd v konaní o jeho

sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„1. Krajský súd v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 36 Cb 93/01 porušil základné právo spoločnosti s ručením obmedzením L, s. r. o.:

- na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky

2. Najvyšší súd SR v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Obo 41/03 a v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Obdo V 73/2005 porušil základné právo spoločnosti s ručením obmedzením L., s. r. o.:

- na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky

3. rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Obo 41/03 zo dňa 23. 5. 2003 bolo porušené základné právo spoločnosti s ručením obmedzením L., s. r. o. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR

4. rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Obo 41/03 zo dňa 23. 5. 2003 bolo porušené základné právo spoločnosti s ručením obmedzením L., s. r. o. podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy SR, v zmysle ktorého sú si všetci účastníci rovní.

5. rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Obdo V 73/2005 zo dňa 31. 7. 2006 bolo porušené základné právo spoločnosti s ručením obmedzením L., s. r. o. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR

6. rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Obdo V 73/2005 zo dňa 31. 7. 2006 bolo porušené základné právo spoločnosti s ručením obmedzením L., s. r. o. podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy SR, v zmysle ktorého sú si všetci účastníci rovní.

7. Zrušuje rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Obo 41/03 zo dňa 23. 5. 2003

8. Zrušuje rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Obdo V 73/2005 zo dňa 31. 7. 2006...“

Okrem uvedeného sťažovateľ požaduje aj priznanie finančného zadosťučinenia v sume 300 000 Sk, náhradu škody v sume 125 776 Sk a zároveň sa domáha aj priznania náhrady trov právneho zastúpenia v sume 28 602 Sk.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa môže každý domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 47 ods. 3 ústavy všetci účastníci sú si v konaní podľa odseku 2 rovní.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov (...)

1. K s'ťažovateľom namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 2 Obo 41/03 z 23. mája 2003

Pokiaľ s'ťažovateľ napadol rozsudok najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu z 23. mája 2003, ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity zakotvený v citovanom čl. 127 ods. 1 ústavy, z ktorého vyplýva, že právomoc ústavného súdu je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ústavný súd preto konštatuje, že nemá právomoc preskúmať napadnuté rozhodnutie všeobecného súdu (najvyššieho súdu), keďže toto rozhodnutie, ako aj jeho postup, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozhodnutia, preskúmal na základe dovolania s'ťažovateľa dovolací súd, ktorý rozsudkom sp. zn. 1 Obdo V 73/2005 jeho dovolanie ako nedôvodné zamietol.

Z tohto dôvodu ústavný súd s'ťažnosť v tejto časti odmietol pre nedostatok právomoci.

2. K s'ťažovateľom namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 1 Obdo V 73/2005 z 31. júla 2006

Podľa s'ťažovateľa rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 1 Obdo V 73/2005 z 31. júla 2006 došlo o. i. aj k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy.

Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou,

prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

Ústavný súd sa preto zameril na preskúmanie napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu, či nebolo arbitrárne alebo zjavne neodôvodnené.

Podstatou námietok sťažovateľa je odlišné právne posúdenie veci najvyšším súdom oproti právnemu názoru sťažovateľa. Sťažovateľ na odôvodnenie dovolania uviedol, že odvolací súd pri rozhodovaní vychádzal zo znenia ustanovenia čl. 7 ods. 1 písm. f) poisťných podmienok navrhovateľa poistenia zodpovednosti cestného dopravcu za škodu spôsobenú pri vykonávaní prepravy tovaru (ďalej len „poistné podmienky navrhovateľa“), pričom v odôvodnení rozhodnutia citoval túto poistnú podmienku navrhovateľa, ktorú však doplnil o časť vety, ktorá sa v samotných poisťných podmienkach navrhovateľa nenachádzala a nenachádza, a takisto tým, že uviedol, že ustanovenia zmluvy a poistné podmienky navrhovateľa jasne ukladajú poistenému, aby dopravný podnik nenechával prostriedok s naloženým tovarom nestrážení. Spornou otázkou bola obsahová definícia povinností, ktoré ukladajú sťažovateľovi (v postavení dovolateľa) v čl. 7 ods. 1 písm. f) poisťných podmienok navrhovateľa – zabezpečiť vozidlo proti odcudzeniu.

Dovolací súd v odôvodnení rozsudku uviedol:

«Dovolací súd sa stotožňuje s tvrdením dovolateľa, že v ust. čl. 7 ods. 1 písm. f) poisťných podmienok nie je výslovne uvedené, že vozidlo s tovarom má byť v určitom prípade strážené. V tomto ustanovení ako povinnosť poisteného v poistení zodpovednosti vnútroštátneho cestného dopravcu je okrem iného uvedená aj povinnosť zabezpečiť vozidlo s tovarom proti odcudzeniu počas celej prepravy, teda aj počas technickej závady na

vozidle alebo dopravnej nehody (na rozdiel od ust. čl. 6 týkajúceho sa medzinárodného cestného dopravcu, ktorý ukladá povinnosť parkovať na strážených parkoviskách). Dovolateľ si však mylne vykladá obsah odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu, pretože v tomto odôvodnení nie je konštatované, že povinnosť stráženia je výslovne v tomto ustanovení uvedená. Odvolací súd znenie tohto ustanovenia cituje v odôvodnení rozsudku správne. V ďalšej časti odôvodnenia už len bližšie vysvetľuje obsah a zmysel slovného spojenia „zabezpečiť vozidlo s tovarom proti odcudzeniu ...“ Odvolací súd celkom logicky z tohto znenia vyvodzuje záver, že pod zabezpečením vozidla pred odcudzením je treba rozumieť aj jeho stráženie, a to napr. na stráženom parkovisku. Odvolací súd to uvádza len ako jednu z možností zabezpečenia. Dovolací súd s týmto právnym názorom odvolacieho súdu plne sa stotožňuje. Zabezpečenie vozidla strážením, a to či už na stráženom parkovisku alebo aj iným spôsobom, nepochybne patrí medzi najbežnejšie, ale aj najúčinnnejšie formy zabezpečenia. Pritom v každom prípade poistený je povinný robiť vždy také zabezpečenie, ktoré je primerané hodnote, či povahe prepravovaného tovaru, ale aj okolnostiam alebo pomerom, kde sa vozidlo nachádza. V danom prípade poistený takto nepostupoval a vozidlo aj s tovarom nechal voľne prístupné. Samotné uzamknutie vozidla spravidla nepredstavuje vážnejšiu prekážku proti odcudzeniu. Z uvedeného vyplýva, že žalovaný porušil citovanú poistnú podmienku, a preto podľa čl. 15 ods. 2 poistných podmienok (§ 799 ods. 3 v spojení s ust. § 825 OZ) žalobca dôvodne proti nemu uplatnil postihové právo.»

Podľa názoru ústavného súdu uvedený výklad najvyššieho súdu nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť ich právny názor svojim vlastným.

Ústavný súd pri uplatňovaní právomoci nezávislého súdneho orgánu ústavnosti (čl. 124 ústavy) nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02).

V citovanej časti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia najvyšší súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré dovolanie ako nedôvodné s odkazom na ustanovenia § 243b ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku zamietol.

Podľa názoru ústavného súdu právo na spravodlivý súdny proces neznamena nárok na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami, resp. s jeho právnym názorom. Z opačného pohľadu možno povedať, že neúspech v súdnom konaní nie je možné bez ďalšieho považovať za porušenie základného práva. Je v právomoci všeobecných súdov vykladať a aplikovať zákony. Pokiaľ tento výklad nie je arbitrárny a je náležite zdôvodnený, ústavný súd nemá príčinu doň zasahovať (mutatis mutandis napr. I. ÚS 19/02).

Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa čl. 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

3. K sťažovateľom namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 36 Cb 93/01, postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Obo 41/03 a postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom sp. zn. 1 Obdo V 73/2005

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu ochrana základnému právu vrátane základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy sa poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušenie základného práva ešte trvalo. Ak v čase, keď bola sťažnosť doručená ústavnému súdu už nedochádza k porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde (napr. II. ÚS 55/02).

Zo súvisiaceho spisu krajského súdu vyplynulo, že dovolacie konanie právoplatne skončilo 28. septembra 2006, t. j. pred doručením sťažnosti ústavnému súdu (29. novembra 2006), resp. pred odovzdaním sťažnosti na poštovú prepravu (28. novembra 2006), z čoho je nesporné, že v tomto čase už bol odstránený stav právnej neistoty, v ktorom sa sťažovateľ

nachádzal pred právoplatným skončením príslušného súdneho konania a porušovanie označeného základného práva už nemohlo trvať.

V súvislosti s uvedeným ústavný súd opakovane judikoval, že jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je v prípadoch, keď sa ňou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcej zásahu orgánov verejnej moci do označeného základného práva sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa uložilo všeobecnému súdu konať vo veci podľa osobitných predpisov, a tak zabránilo ďalšiemu pretrvávaniu zásahu do základných práv (napr. m. m. IV. ÚS 61/03, IV. ÚS 225/05, III. ÚS 317/05, II. ÚS 132/06).

Ak všeobecný súd vo veci právoplatne rozhodol, odstránil stav právnej neistoty, pokiaľ ide o účastníka konania, a po takom rozhodnutí už nemôže dochádzať k prietahom v konaní a postup všeobecného súdu už nemôže byť bez akýchkoľvek pochyb v žiadnej vecnej súvislosti so základným právom na konanie bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Tento záver je dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre zjavnú neopodstatnenosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti dospel tiež k záveru, že vzhľadom na už uvedené nie je nevyhnutné osobitne sa zaoberať tou časťou sťažnosti sťažovateľa, v ktorej poukazuje na existenciu ústavne relevantnej (priamej) súvislosti medzi napadnutými rozhodnutiami najvyššieho súdu a porušením čl. 47 ods. 3 ústavy, pretože v sťažnosti uvedené skutočnosti neumožnili ústavnému súdu dospieť k záveru o možnom porušení základného práva sťažovateľa podľa čl. 47 ods. 3 ústavy označenými rozhodnutiami najvyššieho súdu.

Z dôvodov uvedených v časti II tohto uznesenia ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku už nebolo opodstatnené zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa na ochranu ústavnosti (priznanie finančného zadosťučinenia, zrušenie rozsudkov najvyššieho súdu), keďže rozhodovanie o nich je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody (čl. 127 ods. 2 prvej vety ústavy).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. apríla 2007